

JUHATUSE LIIKME O T S U S

Tallinn

Kuupäev digiallkirjas nr 2026/1-7/50

Keskkonnaprogrammi looduskaitse programmi 2026. a II taotlusvoorude korraldamine ning looduskaitse programmi projektide hindamiskriteeriumide, taotluse lisade loetelu ja lõpparuande lisade loetelu kinnitamine

Võttes aluseks keskkonnaministri 31.01.2020 määruse nr 10 „Keskkonnaprogrammist toetuse andmise kord ja tingimused“ (edaspidi *määrus*) § 4 lg 2, § 5, § 34 lg 2 p 1, § 38 ja § 39 ning arvestades energeetika- ja keskkonnaministri (*KliM*) 16.02.2026 käskkirjaga nr 1-2/26/64 kinnitatud keskkonnaprogrammi 2026. aastal võetavate kohustuste limiiti, Kliimaministeeriumi programmi juhi asendaja 7.08.2026 e-kirjaga kooskõlastatud tingimusi ja Kliimaministeeriumi programmi juhi 12.08.2026 e-kirjaga kooskõlastatud hindamiskriteeriume korraldada 2026. aastal looduskaitse programmi II taotlusvoor järgmistel tingimustel:

1. Looduskaitse programmi 2026. aasta taotlusvoorst toetatakse järgmisi tegevusi järgmistel tingimustel:

Looduskaitse pikaajalise arengu kavandamine ja arengu jätkusuutlikkuse tagamine:

- 1.1. määruse § 24 lg 3 punkt 1 (kaitstavate või väheuuritud elupaikade ning looma-, taime- ja seeneliikide, kultuuriväärtusega loodusobjektide ja ökosüsteemide ning ökosüsteemiteenuste väljaselgitamine kaitstavatel aladel (inventuurid) või rakendusuringud). Sealhulgas toetatakse uute meetodikate piloteerimist, analüüsivõimekuse parandamist ja mudeldamist, et suurendada inventuuride ja riikliku seire tõhusust ja parandada andmete kvaliteeti. Toetatakse ka ranna ja kalda kaitsega seotud projekte;
- 1.2. määruse § 24 lg 3 punkt 4 (probleemliikide tõrjemeetmete kavandamine ja nende rakendamine). Toetatakse võõrliikide tõrje ja ennetamisega seotud projekte. Eelisjärjekorras toetatakse Euroopa Liidu võõrliigimääruse (EÜ) nr 1143/2014 alusel kehtestatud võõrliikide nimekirjades (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:02016R1141-20240802> ja <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32025R1422>) ja keskkonnaministri 7.10.2004 määruses nr 126 „Looduslikku tasakaalu ohustavate võõrliikide nimekiri“ nimetatud liikidega seotud projekte. Muuhulgas toetatakse võõrnäikjate tõrje meetodikate piloteerimist.

Looduslike elupaikade ning kaitsealade, hoialade, riiklikult kaitstud parkide ja üksikobjektide hooldamine ja kaitse korraldamine:

- 1.3. määruse § 24 lg 4 punktid 1 ja 4 (kaitsealade ja hoialade kaitsekorralduskavades kavandatud meetmete rakendamine ja kaitstavate looma-, taime- ja seeneliikide ning elupaikade soodsat seisundit taotlevate tegevuskavade elluviimine), toetatakse I ja II kategooria ning kriitiliselt ohustatud liikide ja Natura elupaikadega seotud ning kavades I ja II prioriteetsusega ette nähtud tegevusi, v.a pärandniitude taastamist;
- 1.4. määruse § 24 lg 4 punkt 2 (kaitstavate loodusobjektide hooldamine), toetatakse:
- a) talgute läbiviimist;
 - b) pärandniitude hooldamisega seotud investeeringuid taotlejale, kes on seotud Eesti-Läti ühise LIFE projekti (LIFE20 NAT/EE/000074) „Puisniitude taastamine ja jätkusuutliku majandamise edendamine Eestis ja Lätis“ projektiga ja kellel on kasutuses kaitstavate alade puisniidud elupaiga koodiga 6530 suurusel alal alates 6 hektarist ja motoploki korral suurusel alal alates 3 hektarist.

Toetatakse järgmisi investeeringuid:

- niiduk - töölaius kuni 2,4 m;
- kaaruti - töölaius kuni 4,2 m;
- vaaluti - töölaius kuni 4,2 m;
- heinapress/presskogur - heinarullide laius ning maksimaalne läbimõõt kuni 1,5 m;
- motoplokk - mootoriga liikur, mille võimsus ei ületa 15 hj.

Tehnika soetamisel on toetuse maksimaalne summa 20 000 eurot ühe taotleja kohta;

- c) pärandniitude taristu rekonstrueerimise, rajamise või soetamise osas toetatakse järgmisi investeeringuid: teed, sillad sh torusillad, truubid.

Taristu rekonstrueerimise, rajamise või soetamise toetust antakse pärandniidu kohta, mille kohta on EELIS-esse kantud järgmised elupaiga koodid:

- 1) rannaniidud elupaiga koodiga 1630;
- 2) kuivad nõmmed elupaiga koodiga 4030;
- 3) kadastikud elupaiga koodiga 5130;
- 4) kuivad niidud lubjarikkal mullal ja olulised orhideede kasvualad elupaiga koodiga 6210;
- 5) liigirikkad niidud lubjavesel mullal elupaiga koodiga 6270;
- 6) alvarid elupaiga koodiga 6280;
- 7) sinihelmikakooslused elupaiga koodiga 6410;
- 8) niiskuslembesed kõrgrohustud elupaiga koodiga 6430;
- 9) lamminiidud elupaiga koodiga 6450;
- 10) aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud elupaiga koodiga 6510;
- 11) puisniidud elupaiga koodiga 6530;
- 12) soostunud niidud elupaiga koodiga 7230;
- 13) plaatlood elupaiga koodiga 8240;

14) puiskarjamaad elupaiga koodiga 9070.

2. Talgute läbiviimise, pärandniitude hooldamiseks tehnika soetamise ja uuringu projekte toetatakse kindlasummalise makse alusel. Kindlasummalise makse rakendamisel makstakse toetus toetuse saajale pärast tegevuse teostamist ja tulemuse saavutamist. Projekti kindlasummaliste maksete arv ja toetuse summa ning tulemuste tõendamise alused määratakse taotluse rahuldamise otsuses. Projekti elluviimisel on toetuse saajal kohustus järgida määruse §-s 41 hangetele seatud nõudeid.

2.1. Talgute projektide puhul tuleb taotlejal esitada taotluse juurde põhjendatud eelarve kululiikide lõikes. Tööjõukulu peab vastama taotleja asutuse keskmisele töötasule. Kui asja või teenuse maksumus ilma käibemaksuta ületab 5000 eurot, tuleb taotlusele lisada vähemalt kaks võrreldavat hinnapakkumist üksteisest sõltumatult vastavas turusektoris tegutsevatest pakkujatest või vähemalt kaks nimetatud pakkujate veebilehel avaldatud hinnapakkumist (esitada ekraanitõmmis pdf või samaväärses vormingus). Taotluse eelarvesse tuleb märkida odavama hinnapakkumise maksumus. Kui võrreldavaid hinnapakkumisi ei ole võimalik saada, siis peab taotleja esitama asjakohased põhjendused.

2.2. Pärandniitude hooldamiseks tehnika soetamise projektide puhul tuleb kindlasummalise makse kindlaksmääramiseks taotlusele lisada vähemalt kaks võrreldavat hinnapakkumist üksteisest sõltumatult vastavas turusektoris tegutsevatest pakkujatest või vähemalt kaks nimetatud pakkujate veebilehel avaldatud hinnapakkumist (esitada ekraanitõmmis pdf või samaväärses vormingus). Taotluse eelarvesse tuleb märkida odavama hinnapakkumise maksumus. Kui võrreldavaid hinnapakkumisi ei ole võimalik saada, siis peab taotleja esitama sellekohased põhjendused.

2.3. Uuringu projektide puhul rakendatakse kindlasummalist makset ainult toetuse saaja puhul, kes viib ise uuringut läbi. Toetuse maksimaalne suurus ühe projekti kohta on 60 000 eurot. Uuringu projekti osas tuleb esitada asjakohane eelarve, milles peab olema täidetud järgmised tingimused:

- a) tööjõukulu peab vastama taotleja struktuuriüksuses (instituudis, teaduskonnas, osakonnas vms) sama või sarnase ametikoha keskmisele töötasule. Kui varasemalt vastavat ametikohta ei ole täidetud, tuleb tööjõukulu määramisel lähtuda asjakohasest valdkondlikust turutasemest ning esitada põhjendus;
- b) kui ühe konkreetse asja või teenuse maksumus ilma käibemaksuta ületab 5000 eurot, tuleb kindlasummalise makse kindlaksmääramiseks taotlusele lisada vähemalt kaks võrreldavat hinnapakkumist. Taotluse eelarves tuleb lähtuda odavaimast hinnapakkumisest. Võrreldavate hinnapakkumiste puudumisel peab taotleja esitama asjakohased põhjendused.

2.4. Uuringute puhul peab toetuse saaja teavitama avalikkust saadud toetusest ja selle abil ellu viidud tegevustest:

- a) korraldama projekti tulemuste tutvustamisürituse;
- b) tegema projekti tulemusena valminud uuringu avalikult kättesaadavaks elektroonilisel kujul;
- c) asjakohasel juhul avalikustama projekti info ja tulemused Eesti teadusinfosüsteemis ETIS;
- d) esitama lõpparuandega lühikese sisukokkuvõtte projekti tulemustest.

3. Energeetika- ja keskkonnaministri 16.02.2026 käskkirja nr 1-2/26/64 alusel on 2026. aastal keskkonnaprogrammi looduskaitse programmi taotlusvooru eelarve 755 290 eurot, millest 2026. aasta I taotlusvoorus kasutati ära 100 000 eurot ja II vooru jääb eelarvelisi vahendeid 655 290 eurot, mida võib suurendada taotluste hindamistöörühma ettepanekul programmi vabade vahendite arvelt. Alamprogrammide eelarve määratakse kindlaks peale taotluste vastavuskontrolli.
4. Avada looduskaitse programmi 2026. a II taotlusvoor 17.08.2026, taotluste esitamise tähtaeg on 21.09.2026 kell 17.00. Taotluste koostamine ja esitamine toimub e-toetuse keskkonnas oleval taotlusvormil.
5. Kinnitada looduskaitse programmi projektide hindamiskriteeriumid (Lisa 1) taotluse lisade loetelu (Lisa 2) ja lõpparuande lisade loetelu (Lisa 3) ning avaldada need KIK kodulehel.

(allkirjastatud digitaalselt)

Monica Hankov

Juhatuse liige

LISAD:

Lisa 1. Looduskaitse programmi projektide hindamiskriteeriumid;

Lisa 2. Looduskaitse programmi taotluse lisade loetelu;

Lisa 3. Looduskaitse programmi projekti lõpparuande lisade loetelu.